

نام و نام خانوادگی:

مقطع و (شسته):

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه 6 تهران
دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
آزمون میان ترم اول سال تحصیلی 1401-1400

نام درس: ادبیات دهم
نام دبیر: بهراد جم
تاریخ امتحان: 23 / 8 / 1400
ساعت امتحان: 15 : 14 / عصر
مدت امتحان : 60 دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو فکری (8 نمره)	
1	<p>ایات و عبارات زیر را به فارسی روان بازگردانید.</p> <p>الف) به نام کردگار هفت افلاک که پیدا کرد آدم از کفی خاک</p> <p>ب) ابر ز من حامل سرمایه شد باغ ز من صاحب پیرایه شد</p> <p>ج) در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت این عوعو سگان شما نیز بگذرد</p> <p>د) در فکر آن گودالم که خون تو را مکیده است. هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم.</p> <p>ه) غفلت کردم و فرجام کار غافلان چنین باشد و اکنون وقت حیلت است.</p> <p>و) رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش.</p>	6
2	مفهوم عبارت «گندم‌نمای جو فروش مباش» را بنویسید.	0.5
3	معنی عبارت «شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» را توضیح دهید.	0.5
4	بیت زیر از سعدی است. برداشت خود را از مفهوم آن توضیح دهید.	0.5
4	«بلندی از آن یافت کاو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد»	0.5
5	مصراع زیر به کدام ویژگی خداوند اشاره دارد؟	0.5
5	«هر آن وصفی که گویم بیش از آنی»	0.5
	قلمرو زبانی (7 نمره)	
6	<p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) الهی <u>فَضْل</u> خود را یار ما کن ب) زین <u>نَمَط</u> آن مست شده از غرور</p> <p>ج) عشق شوری در <u>نهاد</u> ما نهاد د) <u>عَجَز</u> در افعال وی ظاهر بود</p>	2
7	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی معیار فقط مرتّب کنید.	0.5
7	«چون بگشایم ز سر مو شکن ماه ببیند رخ خود را به من»	0.5
8	<p>نوع حذف را در عبارات زیر مشخص کنید.</p> <p>الف) همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاص قرابت خویش را.</p> <p>ب) به نام کردگار هفت افلاک</p>	1
9		1

	در گروه مفعولی زیر، هسته و وابسته را با ذکر نوع مشخص کنید. «دستش را با احتیاط روی آجر گذاشت»				
	جدول زیر را تکمیل کنید.				
1	ماضی استمراری	ساخت منفی	امر	زمان	فعل
					دارد می‌رود
1.5	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) عامل شهری به <u>خلیفه</u> نبشت که <u>دیوار</u> شهر <u>خراب</u> شده است. ب) در آن حال که بغض <u>گلویش</u> را <u>می‌فشرد</u> چندین بار به طرف در <u>کوچه</u> رفت.				
	قلمرو ادبی (5 نمره)				
1	برای هر کدام از ابیات زیر یک آرایه ادبی بنویسید. الف) لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی گوش ماند ب) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد				
1	در بیت زیر حسن تعلیل را بیابید و آن را توضیح دهید. «گل از شوق تو خندان در بهار است از آتش رنگ‌های بی‌شمار است»				
1	در هر کدام از ابیات زیر یک مجاز را بیابید و توضیح دهید. الف) ما را سر باغ و بوستان نیست هر جا که تویی تفرج آنجاست ب) اگر رفت و آثار خیرش نماند نشاید پس مرگش الحمد خواند				
0.5	در عبارت «بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند» قسمت مشخص شده کنایه از چیست؟				
0.5	«گهر تابناک» در بیت زیر استعاره از چیست؟ «قطره باران که درافتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک»				
1	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) سیاست نامه (.....) ب) قابوس نامه (.....)				

جمع بارم : 20 نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
کلید سؤالات میان ترم اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ناھ (درس):
 ناھ دبیر:
 تاریخ امتحان: / / ۱۴۰۰
 ساعت امتحان: صبح / عصر
 مدت امتحان: دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر										
۱	الف) به نام خدایی آغاز می‌کنم که آفریننده هفت آسمان است و انسان را از مقداری خاک آفرید. ب) ابر در آسمان به خاطر وجود من بارور شد و باغ به دلیل من صاحب گیاهان زیبا و متنوع شد. ج) از آنجایی که در مملکت ما فریاد انسان‌های دلیر و قدرتمند به پایان رسید، پس حتماً صدای انسان‌های حقیری مانند شما نیز خاموش می‌شود. د) به آن گودالی فکر می‌کنم که خون تو در آن فرو رفته است. هیچ گودالی را ندیده‌ام که اینقدر عزیز و بلندمرتبه باشد. ه) کوتاهی کردم و سرانجام کار انسان‌هایی که کوتاهی کنند اینگونه است. بنابراین الان وقت به کار بردن نیرنگ و فریب است. و) سعی و تلاش هیچ کسی را بر باد نده و به طور شایسته قدران همه انسان‌ها باش.											
۲	پرهیز از ریاکاری و دورویی											
۳	ارزش هر جای و جایگاه به کسی است که در آن قرار گرفته است.											
۴	تواضع و فروتنی موجب سربلندی انسان‌ها است.											
۵	خداوند بزرگتر از آن است که در عقل و فهم انسان بگنجد.											
۶	فضل: لطف، توجه، رحمت، احسان نمط: روش، طریقه نهاد: درون و ذات عجز: ناتوانی											
۷	چون ز سر مو شکن بگشایم، ماه رخ خود را به من ببیند											
۸	الف) حذف به قرینه لفظی ب) حذف به قرینه معنوی (آغاز می‌کنم)											
۹	گروه مفعولی: دستش هسته: دست ش: مضاف الیه											
۱۰	<table border="1"> <thead> <tr> <th>فعل</th> <th>زمان</th> <th>امر</th> <th>ساخت منفی</th> <th>ماضی استمراری</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>دارد می‌رود</td> <td>مضارع مستمر</td> <td>برو</td> <td>نمی‌رود</td> <td>می‌رفت</td> </tr> </tbody> </table>	فعل	زمان	امر	ساخت منفی	ماضی استمراری	دارد می‌رود	مضارع مستمر	برو	نمی‌رود	می‌رفت	
فعل	زمان	امر	ساخت منفی	ماضی استمراری								
دارد می‌رود	مضارع مستمر	برو	نمی‌رود	می‌رفت								
۱۱	خلیفه: متمم گلو: مفعول دیوار: نهاد می‌فشرد: فعل خراب: مسند کوچه: مضاف الیه											
۱۲	الف) حس آمیزی (شیرین سخنی) ب) استعاره (کاروان)											
۱۳	شاعر برای رنگارنگ بودن گل‌های بهاری را علتی غیر واقعی آورده است.											
۱۴	الف) سر مجاز از قصد و نیت ب) الحمد مجاز از سوره فاتحه											
۱۵	عصبانی نشوند											
۱۶	گیاهان و گل‌ها											
۱۷	الف) خواجه نظام الملک ب) عنصرالمعالی کیکاوس بن اسکند و شمگیر											
